

İSLÂM MEDENİYETİ

Dini, İlmî, Fikrî
Aylık mecmua

SAHİBİ ve YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

İst. Yük. İslâm Enstitüsü Mezunları
Cemiyeti Başkanı

Cahid BALTACI

★

**Reklâm İşleri
MUSTAFA EFİLOĞLU**

★

TEMSİLCİLERİMİZ

Ankara: Rıza ÖZSU

Konya: Ali MARAŞLIGİL

Kayseri: İsmail ELİUZ

İzmir: Ali ARSLAN

Erzurum: N. Tayyar TAŞ

★

**Hattat - Ressam
Turan SEVGİLİ**

★

İDAREHANE

Nuruosmaniye Cad. No: 8/6

Telf.: 22 46 02 Cağaloğlu — İST.

Haberleşme ve Havale

P.K. 1315 SİRKECİ — İSTANBUL

★

ABONE VE İLÂN

Yıllık 12 sayı 40 TL.

Altı aylık 6 sayı 20 TL.

Yabancı memleketlere posta ve kır-
tasiye ücreti eklenir.

Her türlü reklâm ve ilânlar özel ta-
rifeye tabidir.

★

Yıl: 3 — Sayı: 35-36

Tarih: 15/10/1973

**Dizgi — Baskı
İrfan Matbaası — İST.**

Bu sayıda

	Sayfa
Selâm	
İSLÂM MEDENİYETİ	2
Ramazan Beyannamesi	
Dar'ul-Hikmet'il-İslâmiye	3-5
Garp Medeniyetinin İntiharı	
Ebu'l-A'î; el-MEVDÜDÎ, Terc: Mehmed AYDIN	6-12
Oruç	
Ziya KAZICI	13-20
Oruc'un ve Ramazan'ın Fazileti	
İzmirli İsmail HAKKI	21-22
İnsan İçin İmanın Lüzumu	
Hayreddin ŞALLI	23-26
Zekât	
Taner CÜCÜ	27-32
Ramazan ve Ramazaniyeler	
Selçuk ERAYDIN	33-40
Dünya Bilgisi	
İmam-ı GAZALÎ Terc: Mürsel SİRADAĞ	41-47
Fâiz - Banka ve İslâm	
Mustafa COŞKUN	48-54
Sualler ve Cevaplar	
Ramazan ARSLANBABA	55-59
İslâm Medeniyeti Üçüncü Cilt Fihristi	60

RAMAZAN BEYANNAMESİ (1)

Nesre hazırlayan: Sadık ALBAYRAK

ELMESİ ile şeref bulduğumuz mağfiret ayı Ramazan Allah'ın Muhammet ümmetine en büyük ihsanıdır. Bu mağfiret ayında Cenab-ı Hak Ümmet-i Muhammed'i farz ibadetler arasında âcil mükâfatı ile kendi zatına izafe ettiği oruç farızasına memur buyuruyor.

İman nuru ile cennetini aydınlatmış olan her mü'min gerek bu ilâhî va'din içine aldığı müjdeyi, gerek oruç farızasının kudsiyetini düşünerek tam bir ihlâsla bu farzı yerine getirmeğe gayret etmelidir. Bu sûretle dünyevî ve uhrevî saadet kazanmış olur. Bilinen şartlarına riayet sûretiyle yerine getirilecek olan oruç farızasının maddî ve manevî iyilik ve faydalarını saymak mümkün değildir. Ancak ibadât ve taatın içindeki iyilik ve faydalardan istifade etmekle beraber biz Müslümanlar Allah'ın emirlerini, o emirlerin ifâsı boynumuza borç olduğu için yerine getirir ve karşılığında Allah'ın rızasından başka bir şey beklemeyiz.

İşte ibadât ve taat için değişmez şart hükmünde olan tam ihlâs bundan ibarettir. Allah Teâlâ Hazretleri İlâhî emirlerine yapışanları iki cihanda azîz, aksi şekli seçenleri dünya ve ahrette zelîl eder. Cenab-ı Hak'ın İlâhî yardımlarına mazhar olabilmek için o yardımı kazanmağa çalışmak lâzımdır. İnsanlar kendilerine ihsan olunan nimetleri kendi elleriyle değiştirmezlerse Cenab-ı Hak da yardımlarını kesmez.

Her milletin saadet ve felâketi hiç şüphe yok ki kendi çalışmasının mahsulüdür. Allah'ın sünneti değişiklik kabul etmez. Âlemde her şey îmal tarzına bağlı, istidât şekline göre câridir. İyiliğin karşılığı iyilik, kötülüğün cezası da kötülüktür. Madem ki âlemin kanunu böyledir, biz de aklın, şeriatın gösterdiği yola gidip hayrın ortaya çıkmasına çalışmalıyız. Uğradığımız felâketler bizi dalmış olduğumuz gaflet uykusundan uyandırması lâzım gelir. Bir müddetten beridir nedense İslâm'ın hükümlerine karşı üzüntüye varacak derecede bir umursamazlık görülmüyor. Bu durumun neticesi felâketimizi çabuklaştırmaktan başka bir

şeyi doğurmayacağı apaçıktır. İşte Ramazan-ı Şerîf geldi. Bu ay ibâdet ve taat için istifade edilecek müstesnâ bir fırsattır. Böylece cümlemiz memur olduğumuz diğer İlahî farzlar gibi oruç farzasını da lüzumlu adâbına riayet şartıyla ifâ ederek Allah'ın merhametini kazanmaya çalışalım. Ramazan ayı ibadet ve taat ile uğraşılacak bir ay iken bir takım kimseler yasaklara ve boş şeylere bu mübarek ayda da ziyade cür'et ediyorlar.

Susulamayacak elîm hallerden biri de İslâman örtülü kızlarından bazıları tarafından teşettür içinde gösterilen lâkaydilik ve bir kısım erkekler tarafından kadınlara karşı revâ görülen terbiye ve nezaheti kırıcı tavır ve hareketlerdir. Asıl İslâm hayatı ile mütehassis olan bütün kalbler nezâh olmayan manzaralardan son derece müteessir olmaktadır. O gibi kadınların örtünme şekilleri şeriatın maksadını temin etmek şöyle dursun, iffet sahibleri için riayet edilmesi vacip olan en basit terbiyeye de karşı olduğu gibi o gibi erkeklerimizin dost ve düşmana karşı pek çirkin düşen ve şu anda mevcut bulunan büyük felâketle pek büyük bir tezat teşkil eden bu halleri de her akıl ve vicdan sahibini müteessir etmektedir.

Üzüntü ile görülen kaldırılıp yok edilmesi samîmi bir kalble arzu edilen elîm haller şu andaki perişanlığımıza sebep olduğundan bundan kurtulmamız geçmiş günahlarımıza tevbe ve hak yoluna koşmamıza bağlıdır. Bu da gerek erkeklerimizin, gerek kadınlarımızın şu anda ortada bulunan durma ibretle bakıp uyanmaları ve en sağlam ip olan İslâm Dini'ne bağlanmaları ve Din'in faydalı şartlarına riayet etmeleri ile müyesser olacaktır. Cenab-ı Hak bütün Ümmet-i Muhammed'i felâh ve salâha mazhar buyursun.

(Ramazan'ın 15. günü Dârü'l-Hikme tarafından yayınlanan ikinci beyanname) (2)

Dîn-i Mübîn-i Muhammedî fitrî bir dindir. Selîm bir fıtrata sahib olan şuur sahibi bir fert bu hakikatı inkâr edemez. İnkâr edecek olursa ya fikrinde selâmet yoktur ya görüşünde isabet. İslâm'ın meziyetlerini tetebbu' eden hiç bir akl-ı selîm sahibi yoktur ki İslâmın lüzumlu güzellikleri içinde toplayan yüce bir din olduğunu teslim etmesin. İslâm demek insanlık nurunun yayılmış tahlîli demektir. Bu yaygın nurun cezbedici renkleri ancak o şöhretten geçtikten sonra görülür. İnsanlığın esası demek olan ruhun kuvve olarak tazammun ettiği bütün güzellik ve üstünlükler ancak İslâm'ın kalblere nafiz ve vicdana hakim olması ile anlaşılır.

Âlemden hiç bir hayır yoktur ki İslâm onu himayesine alıp gerek ferdî gerek ictimâî bir saadetin husûlüne hâdim kılmasın. Fakat bu hakikatın tereddütsüz teslimi için kalbin inkâr ve gayz şâibelerinden uzak olması lâzım gelir. Eğer kalb bu illetler ile ma'lûl ise fikirde selâmet, nazarda isabet kalmaz. İlahî emirlerin hepsinde dünyevî, uhrevî nice nice faydaları topladığını kim inkâr edebilir? Cenab-ı Hak bize emrettiği her şeyde bazısını aklen müdrik olduğumuz, bazısına akıl erdiremediğimiz birçok faydalar yerleştirmiştir.

Bazı kimseler akıl zannettikleri dalâlet rehberine ittibâ ile her şeyi kendi hevâ ve heveslerine göre tefsîr ve te'vîle kıyam etmeleri en açık hakikatleri inkâra hattâ inkâr değil, Allah korusun, bazı kere de istihkara yeltenmeleri dine karşı bir cinayet olduğu gibi insaniyete karşı da pek büyük bir cinayettir.

İşte dimağ-ı tereddîden berî olan her iz'an sahibi Din-i Mübînimizin

her emrini kalb huzuru ile anlamakta tereddüt etmez. Halimizi islâh, istikbalimizi temîn edecek yegâne çare budur. Bundan inkıraf edecek olursak akıbetimiz pek karanlıktır.

Milletimizin felâhını ise bilhassa vatan gençliğinin safında aramak lâzım geldiğinden her şeyin evvelinden sonunu gören râ'yet sahibleri dâima gençlerimizin hareketlerine dikkatlerini dâim etmektedirler. Hamiyetten nasibli olan herkes gelecek nesil dediğimiz bu vatan yavrularını maddî ve manevî pek yüksek bir mertebede görmek ister. Millet geleceğini ancak bu mefkûrenin tecellî sahasına gelmesinde görür. Gençlerimiz her şeyden önce dindâr olmalıdır. Fakat bu dindârlık sözde kalmamalıdır. Bu lâfzın tazammun ettiği manâ kalbe nüfuz etmelidir. Sair hayırlar dinin zarûrî dâvetlerindedir. Kalb îman ve İslâm nuru ile tenvir edilince gidilecek yol görülecek tehlikeden nefis muhafaza edilir.

Şurasını söylemekte zerre kadar tereddüt câiz değildir ki bugün medeniyet hayatı denilen sefîl hayat insanlığı temelinden yıkacak sonsuz rezaletleri ihtiva etmektedir. Bu kuru bir söz değil, yine Avrupalı âlimlerin eserlerinden anlaşılmaktadır. Fakat ne fayda ki hevaperest Batıda da hak ve hakikata temayül kabiliyeti kalmamış! Avrupa âlimlerinden hangisi ile insafla bir şekilde sohbet edilecek olsa onlar da halkın bu şekilde dalâlete meyyal bulunmasından şikâyetçi! Hepsi cereyan eden şeylerin fecaatını takdir, fakat dalâlet karşılığı arasında hakikati duyurmanın mümkün olmadığını teessüfle tekrar ediyorlar. Bunu bırakalım, kütüphaneler dolusu yeni eserler Batı'da ortada. Acaba bu eserlerin hangisi bu rezaletleri tavsiye etmektedir?

İşte gençlerimiz bu bahislerde gayet ıleri görüşlülükle hareket ederek Allah'ın inayeti ile elimizde kalacak olan yerlerin kapılarını tamamiyle bu rezaletlere karşı kapalı bulundurmalıdır. Ama buna taassup denilecekmiş, varsın densin. Bu tabir insan olmak arzusunun tecerrüt eden sefîhlerin mânâsını bilmeden her yerde kullanmak istedikleri bir tevzîr âletidir.

Gençlerimiz her şeyden evvel dindâr olurlarsa hiç bir taraftan tavsiyeye hacet kalmaksızın bu hakikatleri görüp muktezasına uyup hareket ederler. Bununla beraber genç oğullarımızla genç kızlarımızın sefîh hayatın yalancı gösterişine kapılmayıp her durumda dinin aslına müstenit bir ciddiyeti rehber ittihâz etmeleri hâlisâne ve müstakîmâne tavsiye olunur. Zîra maddî ve manevî saadetimiz, felâh ve necatımız ancak bu yola sülûk ile temîn edilebilir. Eğer gençlik süflî emeller peşinde koşacak olursa son felâket feryadı olarak vay bizim halimize demekten başka söylenecek söz de kalmaz. Çünkü zamanın şakası yoktur. O kahredici bir terbiyecidir. Hepimiz o terbiye edicinin tadını tattık. Bu felâketler —İnşaallah— intibahımıza sebep olmuştur. Felâketler üzüntüye sebep olursa netice vahim olur. Cenab-ı Hak'ın lütfuna mazhar olmaktan ümit kesilmez. Fakat o lütfun gelmesine sebep olacak istidadı elde etmek şarttır. Rabbimiz Teâlâ ve Takaddes Hazretleri cümle Ümmet-i Muhammedi tevfiyat-ı samedâniyesine makrûn buyursun. Amin!

(1) Ceride-i İlmiye, sayı: 60, sh: 1920. (Bu beyanname Ramazan 1338 (1920) tarihinde Dârü'l-Hikmeti'l-İslâmiye tarafından yayınlanmıştır. Dârü'l-Hikmeti'l-İslâmiye 25 Ağustos 1918 tarihinde kurulmuş ve 4 Kasım 1922 tarihinde kapanmıştır. Bu teşkilât üç encümeninden (kelâm, fıkıh ve ahlâk) teşekkül etmişti. Her encümende üç aza vardı. Ayrıca bir başkâtip ve birinci ve ikinci derecede üçer kâtibi mevcuttu. Yaptığı icraat Ceride-i İlmiye'de açıkça vardır.)

(2) Ceride-i İlmiye, sayı: 61, sh: 1962-1963.